

[Kristen Amby.]

gerne her i Dag. Det er tillige en Kendsgerning, at der har været afholdt adskillige Kongresser — det kan saamænd godt være, man kalder dem Komsammener, men er det ikke ligegyldigt —, at der har været afholdt adskillige Kongresser af delegerede fra forskellige Lande for Foreninger for gudløse.

Derfor er det efter min Mening et infamt Hykleri, at vi skal se det kommunistiske Medlem her i Tinget optræde som forfulgt — som forfulgt — paa Sovjetmyndighedernes Vegne i denne Sag. Hvis der er Tale om Martyrer i Forbindelse med Religion og Kommunisme, saa er det ikke Kommunisterne, heller ikke Herrerne i Sovjet, der er Martyrer. Det er efter min Mening fuldkommen urimeligt med disse Kendsgerninger in mente, Kommunisternes, Sovjetmyndighedernes Behandling af de troende, de gammeltroende, de evangelisktroende i Rusland, at man finder sig i; at de Herrer Kommunisther i Tinget optræder paa den Maade, som de gør.

Københavns Biskop havde god Grund til at tro paa Baggrund af Pragerkonferencen i Fjor, hvor man fastlagde Konferencen næste Aar til at finde Sted i Rusland med de og de Programpunkter, at de fremkomne Meddelelser var fuldkommen rigtige. Biskoppen fandt det — og det er han den eneste, der kan afgøre, det kan hverken Kirkeministeren eller nogen anden afgøre — at være hans aandelige Pligt at henvende sig til de Menigheder, hvis aandelige Velfærd han er Tilsynsmand over for. Der er nogen, der har en anden Indstilling over for Bispeembedet end den her angivne, men det kommer ikke denne Sag ved. Det fandt Biskoppen, og saa var det hans Pligt at henvende sig til dem, naturligvis.

Det er muligt, at man kan sige, at denne Kongres som Kongres ikke har fundet Sted i Moskva; men at Bevægelsen stadig eksisterer og stadig velsignes af Moskva-Myndighederne, vil jeg hævde. Man har ogsaa set Meddelelse om, at Hr. Litvinof er udnævnt til Æresgudløs — til Æresgudløs.

Naar alt dette er rigtigt, saa er det maaske et tilfældigt Tidspunkt; Biskoppen valgte for sin Henvendelse — mange vil mene, den burde have fundet Sted længe før. Men man kan ikke bestride hans absolut moralske Ret til at henvende sig paa den Maade til de Menigheder, hvis aandelige Velfærd han er Tilsynsmand over, og jeg forstaaer i og for sig ikke, at denne Forespørgsel ikke er afvist af den danske Rigsdag; der er overhovedet intet i Biskop-

pens Henvendelse, som angaar en fremmed Stat, intet. Hvad kommer det den danske Rigsdag ved; hvordan Biskoppen i sin Embedsførelse, i sin rent aandelige Embedsførelse forholder sig til de Menigheder og Præster, han er Tilsynsmand for? Det er jo fuldkommen ligegyldigt, hvad der her er det formelle Forhold, at Rigsdagen er den øverste Myndighed, at Rigsdagen paa Kongens Vegne er summus episcopus. Saa-dan er det rent lovmæssigt og formelt, men den Tilstand kan i alt Fald ikke bibeholdes ret længe, hvis Rigsdagen gør Brug af denne formelle Ret. Hvis Rigsdagen og Regeringen begynder at blande sig i Præsternes og Biskoppernes aandelige Embede, overskrider de deres Competence, naturligvis. Det er dog fastslaaet ved Lov, at angaaende Præstens Forhold i Menigheden har han alene Ansvar for Præstegeringens aandelige Side, Menighedsraadene, der er valgte Organer, kan overhovedet ikke blande sig heri. Derfor er der en Udtalelse fra Kirkeministeren, som jeg i og for sig slet ikke forstaaer. Kirkeministeren siger, at Kirkens Præster, altsaa ogsaa Biskopperne, fordi de er Embedsmænd tillige, ikke maa sige noget, der kan gøre Statens Forhold til en eller anden fremmed Stat eller et eller andet Problem vanskeligere. Det kommer sandelig an paa, hvad Biskopperne eller Præsterne siger. Hvis Biskoppen eller Præsten finder, det er hans aandelige Pligt at gøre det, maa han gøre det, hans Ansvar er ikke først og fremmest over for Staten, vi har endnu ingen Statskirke her i Landet, vi har en Folkekirke. Biskopperne, som Præsterne, har først og fremmest Ansvar over for deres Menigheder, og det er altid en Skønssag, om man bør sige netop det, som i en given Situation siges, men hvis Biskoppen sely finder, at det er hans Pligt at henvende sig paa en bestemt Maade til Mennesker angaaende en aandelig Sag og han derved kommer i Konflikt med Statens Interesser, saa er det Biskoppens Pligt først og fremmest trods Interessekonflikten at tage sig af den aandelige Sag, og vil Staten ikke godkende dette, maa vi hellere hurtigst muligt faa Stat og Kirke skilt ad. (*Bomholt m. fl.: Hør!*) Det er hørt, siger Socialdemokraterne, men jeg ser ikke, at de Herrer gør noget for det, de har bundet sig til angaaende dette vigtige Punkt paa deres Program, men af Hensyn til de 14 Radikale kan de intet gøre — vi derimod er parate, vi er villige.

Der kan skaffes Flertal i Rigsdagen og i Folket for, at Kirken skal have aandelig,